

Aarhus Havn

12. oktober 2021
Side 1 af 9

§25/VVM tilladelse til landdelen af udvidelsen af Aarhus Havn

Aarhus Havn har søgt om tilladelse til at udvide havnen imod øst. I projektet indgår:

- Nye moler og kajanlæg med tilhørende kraner
- Uddybning af sejlrende og det nye bassin, herunder klappning af bløde havbundmaterialer
- En opfyldning på søterritoriet på 105 ha landareal, herunder med lettere forurenet jord fra land
- Tilhørende veje og infrastruktur
- Anvendelse af de nye landarealer til normal havne drift

TEKNIK OG MILJØ

Plan, Byggeri og Miljø
Aarhus Kommune

Team Lokalplaner og VVM

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 41 85 98 89

Direkte e-mail:
grol@aarhus.dk

Sag: 18/016785
Sagsbehandler:
Ole Gregor

Kort med landarealerne: det mørkeblå område er lokalplanens delområde 1, hvor der kan etableres containerterminal og det lyseblå område er delområde 2, hvor der kan etableres havnerelaterede aktiviteter og havnerelaterede produktionserhverv

Andre myndigheders roller

Trafikstyrelsen er myndighed efter havneloven og varetager Statens højhedsret over søterritoriet i forbindelse med tilladelse og udformning af havneudvidelsen, herunder placering af kaj anlæg og moler. Det er derfor også Trafikstyrelsen som godkender de overordnede rammer for opfyldningen. Kystdirektoratet varetager efterfølgende projekter på søterritoriet, som ikke er den del af driften af erhvervshavnen efter havneloven.

12. oktober 2021

Side 2 af 9

Indvinding af råstoffer fra søterritoriet og klappning behandles sideløbende af Miljøstyrelsen, herunder med egen miljøvurdering for råstofindvindingen. Miljøstyrelsen har meddelt, at de er "sindet" at meddele tilladelse til råstofindvindingen og at det forventes at der kan findes en plads til klappning. Placeringen af områderne ligger på søterritoriet og er ikke relevant for landdelen, hvor kommunen har en myndighedsrolle.

Aarhus Kommunes rolle

Aarhus Kommune er plan og VVM-myndighed for de aktiviteter der skal foregå på land, herunder den efterfølgende drift af arealerne. Der er en fælles forståelse mellem myndighederne om, at Aarhus Kommune kan og skal fastsætte vilkår om den del af opfyldningen der har relation til anvendelsen af lettere forurenede jord, herunder dæmninger omkring den lettere forurenede jord. Aarhus Kommune vedtager plangrundlag i form af kommuneplanrammer, kommuneplanretningslinjer og en lokalplan efter planloven samt meddeler tilladelse til en "jordtip" med lettere forurenede jord efter miljøbeskyttelsesloven og denne §25/VVM- tilladelse efter miljøvurderingsloven, som indeholder supplerende vilkår.

Der er ikke konkrete planer om risikoaktiviteter efter risikobekendtgørelsen/Seveso-direktivet, herunder emner hvor Miljøstyrelsen er myndighed eller for anvendelse af forurenede jord som kræver en miljøgodkendelse fra Miljøstyrelsen. De emner indgår derfor ikke i vurderinger eller afgørelser. Aarhus Havn kommer til at eje og drive arealet, men en stor del af den fremtidige drift foregår via selvstændige virksomheder der lejer sig ind på arealerne. De nye lejere vil kræve særskilt vurdering i forhold til om de er omfattet af denne generelle tilladelse eller om der er behov for yderligere tilladelser i henhold til miljøbeskyttelsesloven, risikobekendtgørelsen, miljøvurderingsloven eller planloven. Der er ikke konkrete planer om aktiviteter der kræver miljøgodkendelse fra Aarhus Kommune eller som i sig selv er omfattet af krav om miljøvurdering af projekter. De emner indgår derfor heller ikke i vurderinger eller afgørelser, men der er foretaget en overordnet vurdering af om det er muligt at anvende arealerne til den type havnevirksomheder der typisk vil komme på nye havnearealer. Udgangspunktet for vurderingerne er den nuværende anvendelse og den godkendte planlægning, herunder at der er offentlig adgang af Østhavnsvej og af "Blue Line" imod syd, samt at der er en færgeterminal med mange mennesker (som i dag anvendes af Molslinjen) og vandflyve aktiviteter.

12. oktober 2021
Side 3 af 9

Vilkår om udledning af overfladevand er først relevant når arealerne er færdigetablerede og taget i brug til havneformål. Det ligger mindst 10 år ude i fremtiden og der er derfor ikke udarbejdet et udkast til udledningstilladelse, da tilladelser forældes efter 3 år. Udledningstilladelser gives på standardiserede vilkår og Aarhus Kommune vurderer at der ikke er risiko for væsentlige miljøpåvirkninger, som følge af at der ikke indgår vilkår i denne §25 tilladelse.

Der foregår sideløbende planlægning og miljøvurdering for flytning af Aarhus Vand's renseanlæg og en udvidelse af Marselisborg Lystbådehavn. Her er Kystdirektoratet og Aarhus Kommune myndigheder. Der er et samspil med havneudvidelsen, da det udledningen fra det nuværende bugtrør kommer til at ligge inden for det nye havnebassin og et af alternativerne der undersøges, er den placering på den nye opfyldning til havn. Der er derfor indsat nogle betingede vilkår, hvis den mulighed vælges.

Vurderingen af Miljøpåvirkninger

Aarhus Havn har med Cowi som kompetente eksperter udarbejdet en samlet miljøkonsekvensrapport for havneudvidelsen.

De væsentligste miljøpåvirkninger som følge af landdelen er den visuelle påvirkning af oplevelsen af bugten og øget trafik.

Med aftalen om at Staten overtager etablering og drift af Marselistunnellen vurderes de trafikale påvirkninger at være acceptable.

Der kan anvendes ren jord og lettere forurenede jord til dele af opfyldningen og da der ikke er andre steder i Aarhus området, hvor materialer kan anvendes i forbindelse med kommende anlæg, vurderes der her at være en positiv miljøeffekt.

Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at der ikke vil være negative påvirkninger af Natura2000 områder, levesteder for bilag IV arter eller en påvirkning af mulighederne for målopfyldelse i henhold til vandområdeplanerne. Aarhus kommune kan som myndighed for landdelen tilslutte sig vurderingerne.

Det er en politisk afvejning om man vil acceptere påvirkningen set i forhold til de fordele som udvidelsen giver for samfundet som sådan i form af bedre muligheder for at håndtere gods, herunder containere som flyttes via skibe.

Høringer

I forbindelse med den offentlige høring er der også foretaget en høring af berørte myndigheder:

- Naturstyrelsen/Kystdirektoratet

- Region Midtjylland
- Miljøstyrelsen
- Beredskab Østjylland

12. oktober 2021
Side 4 af 9

Der er kommet følgende hørings svar
Indsættes efter høringen

Sammenfatning

Bidrag fra den offentlige høring (vigtig – det er derfor vi hører)

Samt begrundet konklusion (udarbejdes først efter høringen, kernen forventes at være en afvejning af de samfundsmæssige fordele ved skibstrafik kontra den visuelle påvirkning af bugten)

Afgørelse

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, herunder projektbeskrivelsen, den offentlige høring og de statslige udkast til tilladelser, den vedtagne planlægning og udkastet til miljøgodkendelse af jordtippen for lettere forurenede jord, at **der kan gives tilladelse til landdelen af havneudvidelsen efter Miljøvurderingslovens §25.**

Tilladelsen er givet på følgende vilkår:

Vilkår for anlægsfasen:

1. Der kan etableres dæmninger og foretages opfyld med uforurenede jord
2. At dæmningskronerne føres op til og vedligeholdes i kote 2,5 meter DVR90
3. Opfyldningen foretages i etaper som beskrevet i projektbeskrivelsen, men hvis alternativ 2 vælges i forbindelse med Rewater (renseanlæg), så kan der foretages opfyldning af den del af delområde 2 i lokalplanen uden at delområde 1 er færdigopfyldt.
4. Der skal etableres adgangskontrol og det skal sikres at der kun anvendes uforurenede jord til etablering af dæmninger
5. Der skal opbevares dokumentation for hvem der har leveret uforurenede jord til anlæggene
6. Dæmningerne skal have en kronebredde på minimum 20m og et anlæg på minimum 1:5
7. Dæmninger skal løbende efterses og ved erosion skal de uden unødigt ophold suppleres med nyt materiale som minimumskravene løbende er opfyldt
8. Der skal etableres plads til rengøring af lastbiler inden de kører retur på offentlig vej
9. Ved spild på Østhavnsvej og Færgevej, skal der foretages fejning, så trafikikkerheden ikke kompromitteres ved jordspild

10. Der skal etableres et befæstet areal til tankning og vedligehold af arbejdsmaskiner (dozere, fejmaskiner m.m.)
11. Der skal løbende være uhindret adgang til Molslinje, Vandflyver og andre virksomheder på Østhavnen igennem hele anlægsfasen
12. Der skal ud imod Østhavnsvej, Færgevej og cykelsti skiltes med at det kan være farligt at færdes på arealerne inden de er færdiganlagte, da der foretages opfyldning
13. Vejttilslutning skal som udgangspunkt etableres for enden af Færgevej eller via signalregulerede kryds.
14. Der skal i forbindelse med passage af cykelsti til færgeterminalen være fokus på trafiksikkerhed og inden etablering af overkørsler skal der foretages en trafiksikkerhedsrevision.
15. Lys skal være målrettet imod arealerne og være nedadrettet
16. Lyset skal inddeles i celler, så det kun er aktivt, når der arbejdes på arealet
17. Bygge og anlægsaktiviteter skal overholde [Aarhus kommunes praksis for støj, støv og vibrationer](#)

12. oktober 2021
Side 5 af 9

Vilkår i forbindelse med drift:

1. Vejttilslutning kan som udgangspunkt etableres for enden af Færgevej eller via signalregulerede kryds.
2. Landarealerne i forbindelse med fase 1 af havneudvidelsen kan anvendes til containerterminal med tilknyttede aktiviteter
3. Landarealerne i forbindelse med fase 2 af havneudvidelsen kan anvendes til normal havnedrift, herunder havnerelaterende produktions- og transportvirksomheder
4. Der kan oplagres containere i maksimalt 8 etager (24 meter) inden for fase 1
5. Lys skal være målrettet imod arealerne og være nedadrettet
6. Lyset skal inddeles i celler, så det kun er aktivt, når der arbejdes på arealet
7. Der må ikke foretages facadebelysning af bygninger over 8,5 m i højden, medmindre det er sikkerhedsmæssigt nødvendigt og der ikke er alternativer
8. Vejttilslutninger der krydser den dobbelttreppede cykelsti på Østhavnsvej skal foregå via signalregulerede kryds.
9. Der skal i forbindelse med passage af stien til Blueline og cykelsti til færgeterminalen være fokus på trafiksikkerhed og inden etablering af overkørsler skal der foretages en trafiksikkerhedsrevision.
10. Der skal inden ibrugtagning nye kajanlæg foretages en teknisk-økonomisk analyse af mulighederne for etablering af landstrøm til skibene og hvis det er proportionalt, skal der etableres landstrømsanlæg
11. Der skal være passage for kajakker, robåde og tilsvarende små fartøjer på indersiden af molen (rekreativ sejlads)
12. Der etableres et hul i sydmolen, da den reaktive sejlads med småbåde kan komme ud på sydsiden

13. De nærmere vilkår for den rekreative sejlads fastsættes i havnens regulativ efter dialog med Trafikstyrelsen
14. Langs med den nye sydmole, skal der etableres en offentlig tilgængelig sti mellem lokalplanens punkt c og d. Den skal være tilgængelig for både cyklister og gående samt etableres så den opfylder kravene om fuld tilgængelighed.
15. Der skal etableres et tilsvarende antal adgange til vandet som der fjernes i forbindelse med opfyldningen langs med Østhavnsvej
16. Alle kraner skal have samme farve, og den enkelte kran skal have én farve. Kranerne skal fremtræde i grålige og blålige farver. Kranhuse placeret på kranen må fremtræde i andre lyse og farver med lav farvemætning

12. oktober 2021
Side 6 af 9

Begrundelse for vilkår i anlægsfasen

Aarhus Kommunes planlægning fastlægger kun krav til den kommende anvendelse på landsarealerne og der er derfor behov for vilkår for anlægsfasen, herunder opfyldningen med jord tilført fra land.

Vilkårene for opfyldning med lettere forurenede jord fremgår af miljøgodkendelsen. Den omfatter ikke anvendelsen af ren jord og til denne §25 tilladelse efter Miljøvurderingsloven er der under punktet om vilkår under anlæg fastsat vilkår for opfyldningen med ren jord i punkterne 1-10.

Formålene med vilkårene er dels at sikre, at opfyldningen foregår uden væsentlige miljømæssige gener og dels at sikre, at renjordsdæmningerne virker som en varig barriere for opfyldningen med lettere forurenede jord.

Anvendelsen af ren jord reducerer behovet for jomfruelige råstoffer betydeligt og renjordsdæmningerne sikrer at der ikke sker væsentlig udsivning af forurenende stoffer fra den lettere forurenede jord.

Der er fra tidligere opfyldninger viden om generne fra opfyldning med jord på land. Der er med de materialer der tilføres fra Aarhus området, som indeholder en del ler, kun meget begrænsede gener fra udvaskning og erosion. Minimumskravene til dæmningsbredde og anlæg vurderes med stor margen at sikre imod at der vil ske påvirkning fra den miljøgodkendte opfyldning med lettere forurenede jord. Efter opfyldningen tilføres rene materialer til forbelastning og bærelag, således at de endelige arealer kommer op i minimum kote 3.2 DVR 90. Der er derfor kun indsat et krav om en kronehøjde på 2.5 DVR 90, der vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre imod oversvømmelse fra havet under anlægsperioden.

Der kan være gener fra kørslen og der er derfor fastsat vilkår om plads til rengøring og om fejning. Der er også indsat vilkår om adgangskontrol og

dokumentation, så der er sikkerhed for at der kun anvendes uforurennet jord til etableringen af dæmningerne.

12. oktober 2021
Side 7 af 9

Der er i 11-14 indsat vilkår af hensyn til sikring af trafiksikkerheden og af hensyn til adgang til den øvrige del af havnen i anlægsfasen.

Der er i 15 og 16 indsat vilkår om lys, da udvidelsen påvirker oplevelsen af bugten og der er en lang anlægsfase. Kravet om opdeling i celler svarer den praksis som havnen har på den nuværende Østhavn.

Endelig er der i 17 en note som henviser til Aarhus Kommunes praksis for bygge og anlægsarbejder. Eventuelle gener reguleres derfor i henhold til Miljøaktivitets bekendtgørelsen. Ud fra de hidtidige erfaringer har der kun været behov for regulering i få tilfælde med særlige vindforhold (ved ramning om natten med østenvind) eller i forbindelse med støv hos naboer meget tæt på arealer der forbelastes med sand. Der er på grund de hidtidige erfaringer og af den store afstand til byen ikke indsat konkrete vilkår, da Miljøaktivitets bekendtgørelsen har kunnet håndtere generne.

Begrundelse for vilkår i driftsfasen

Lokalplanen regulerer anvendelse, den visuelle fremtræden, opdeler området i delområder og regulerer adgangsforhold. Denne §25 tilladelse efter Miljøvurderingsloven supplerer lokalplanen.

Vilkårene 1-3 er indsat for at sikre, at arealerne anvendes til de formål, der har været baggrund for ansøgningen, da det er store arealer med en betydelig visuel påvirkning som inddrages tæt på byen fra arealer på søterritoriet, som normalt friholdes for aktiviteter der ikke er begrundede i en kystnær placering.

Vilkår 4 er indsat for at sikre at den visuelle påvirkning fra arealerne med oplag af containere ikke bliver markant større end det der fremgår af miljøkonsekvensrapportens visualiseringer og bør være tilstrækkeligt fleksibelt, da der de fleste steder i dag ikke opstilles containere i mere end 5 etagers højde (der er sideløbende med udarbejdelse af miljøkonsekvensredegørelsen blevet givet dispensation til opstilling af tomme containere indtil 8 etager på den eksisterende containerterminal).

Vilkår 5 -7 er indsat for at begrænse lysgenerne fra de store nye arealer og svarer til den praksis der anvendes i forbindelse med den nuværende containerterminal.

Vilkår 8 og 9 er indsat for at supplere lokalplanens bestemmelser om trafik, da opretholdelse af sikkertrafik til den øvrige havn vurderes at være kritisk. Vilkår 10 er indsat for at få vurderet om der skal etableres landstrøm til de store skibe. Den teknologiske udvikling går hurtigt og EU arbejder også med

området. Vilåret er derfor formuleret som et undersøgelsesvilkår, da de første kaj anlæg først skal tages i brug om 10-12 år.

12. oktober 2021
Side 8 af 9

Udvidelsen af havnen imod øst øger generne for den rekreative sejlads med småbåde og der er derfor baseret på projektbeskrivelsen indsat krav om en løsning i vilkår 11-15, så forsat kan passere rundt om havnen.

Der er langs med den nuværende Østmole en offentligt tilgængelig sti og det er væsentlig af hensyn til offentlighedens mulighed for at opleve bugten. Den kommer nu til at forløbe midt inde på havnearealerne og der er derfor i vilkår 14 stillet krav om at der skal være en tilsvarende mulighed langs med Syd-molen.

Bemærk at der på nogle af illustrationerne er vist fiskeplatforme, dommertårn til sejlads m.m. og rev til dykning. Det er aktiviteter på søterritoriet som ikke kan reguleres af kommunen og hvor det er Kystdirektoratet som har kompetencen efter Kystbeskyttelsesloven.

Kranerne er et markant visuelt element og der er indsat krav i vilkår 16 for at sikre et ensartet visuelt præg og en begrænsning af påvirkningen.

Kumulative effekter

Nyt renseanlæg (Aarhus Rewater): Der foregår planlægning for et nyt renseanlæg til erstatning af de tre sydlige renseanlæg i kommunen. I hovedforslaget placeres det nye renseanlæg øst for Marselisborg lystbådehavn, uden for havnearealerne. Der undersøges desuden et "alternativ 2" hvor renseanlægget placeres inden for den kommende havneudvidelse. Hvis alternativ 2 vælges, skal planlægningen for arealet ændres fra havneformål og til teknisk anlæg/reseanlæg, lige som kystdirektoratet skal give tilladelse til opfyldningen der af tidsmæssige årsager ønskes fortaget med nye rene materialer fra søterritoriet.

Marselistunnel: Der er indgået et politisk forlig så planlægning, anlæg og drift overgår til staten. Start på anlægsarbejderne forventes at være i 2025 og på det tidspunkt forventes det at havnen er klar til at modtage jord fra projektet. Tunnellen forventes at være færdig anlagt og taget i drift, inden den nye containerterminal tages i brug.

Andre tilladelser og dispensationer

Der er med denne §25-tilladelse ikke taget stilling til andre nødvendige tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning eller til bygherrens adkomst til de nødvendige arealer. Tilladelsen kan således først udnyttes i takt med, at bygherren har indhentet andre tilladelser og dispensationer.

Offentliggørelse

§25 tilladelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside www.aarhus.dk fra den xx (indsættes i forbindelse med offentliggørelsen) og 4 uger frem.

12. oktober 2021
Side 9 af 9

Gyldighed

Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet 3 år efter meddelelse og annoncering.

Klagevejledning

Klagefristen er 4 uger fra tilladelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside.

§25 tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, jf. miljøvurderingslovens §50. §25 tilladelsen kan påklages for så vidt angår såvel retlige spørgsmål og vurderingen af, om den bør meddeles samt vilkårene for tilladelsen.

Klagen skal sendes til Aarhus Kommune, ved hjælp af digital selvbetjening. Derefter har Aarhus Kommune 3 uger til at sende klagen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i medfør af Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)'s §53 beslutte, at tilladelsen ikke må udnyttes. Endvidere kan nævnet påbyde, at eventuelt igangsatte bygge- og anlægsarbejder standses.

Underskrift

Rådmand/Direktør

Kopi til

- Berørte myndigheder
- Cowi (konsulent)
- Bidragsydere til høringen